

Een paar seringen behield hij, een abeel – later geveld door een storm – en wat flink uit de kluiten gewassen buxus. De overige wildgroei rond het huis in de buurt van Brugge dat hij in 1978 betrok, haalde tuinarchitect Paul Deroose weg. Geïnspireerd door de Engelse cottagetuinen creëerde de Vlaming een nieuwe tuin vol jonge planten, die hij met liefde grootbracht.

2000 m²

MAJESTUEUS GROEN

De cottage garden van tuinontwerper Paul Deroose

“DEZE TUIN IS TAMELIJK COMPLEX; IK ZOU

Een prachtig verweerde negentiende-eeuwse muur omsluit de twee hectare tuin van Paul Deroose. De wilgen (*Salix alba*) voor de muur worden om de drie à vier jaar geknot.

Paul Deroose mag dan veel tijd en energie in zijn tuin hebben gestoken, een ‘levenswerk’ zal hij het niet snel noemen. “Zo’n tuin wordt natuurlijk al gauw gezien als een soort geloofsbelijdenis, net als de woning die een architect voor zichzelf bouwt. Ik heb het altijd meer een vingeroefening genoemd. Maar dan wél een oefening waarmee je blijft opgezadeld. Een tuin helemaal omgooien doe je nu eenmaal niet.” In de tijd dat hij zijn huidige woning betrok, werd Deroose sterk beïnvloed door de Engelse cottagetuinen. “Ik was bijzonder gecharmeerd van hun architectuur en kleinschaligheid,” vertelt de tuinarchitect. “Bij cottagetuinen telt de menselijke maat.” Nu zou hij het misschien enigszins anders aanpakken, dat spreekt voor zich. Deroose: “Vergelijk het maar met een kunstenaar die een schilderij maakt en daar elke dag naar moet kijken. Of je bent heel verwaand en vindt het elke dag mooier worden, óf je plaatst op den duur wat kanttekeningen. Want je ontwikkelt je natuurlijk. Mijn tuin is tamelijk complex; ik zou hem niet iedereen aanraden. Maar voor mij functioneert hij. Ik geniet ervan, en de kinderen ook. Die kunnen er eindeloos in spelen. Ik wil overigens

HEM DAN OOK NIET IEDEREEN AANRADEN”

graag benadrukken dat het vooral de inspanningen van mijn echtgenote zijn geweest die deze tuin gemaakt hebben tot wat hij is.”

Helemaal vrij ben je nooit in een ontwerp, stelt Deroose. “Tuinarchitectuur is geen schilderkunst, waarbij je in alle vrijheid kunt bedenken wat je op het doek gaat zetten. Er zijn tal van aspecten waar je rekening mee dient te houden. Zo moet je heel goed de omgeving kennen, de grond. Op de evenaar groeien geen populieren, en bij ons geen palmen, om maar iets te noemen.” Bepalend is ook de ligging van de tuin. Deroose: “Er is een wereld van verschil tussen noord en zuid. Onze tuin ligt op het noordoosten. De 'Italiaanse oriëntatie', noemt men dat ook wel. De grootste open ruimte ligt daarom achteraan.”

De bouwstijl van het bij een tuin horende huis is volgens Deroose eveneens van belang. “Ons huis stamt uit 1840. Ik kon me daar geen moderne tuin bij voorstellen. Dat het 2000 m² grote perceel ommuurd is, gaf van meet af aan structuur. ►

**Ook deze weide met
schapenstal en
kippenhok hoort bij
Derooses landgoed.**

EEN TUIN OM FANTASTISCH IN ROND TE DWALEN – EEN LUSTOORD VOOR GROOT EN KLEIN

Alle hoge hagen in de tuin bestaan uit taxus, de lage uit buxus. Achter inmiddels volgroeide hagen bevinden zich de tuinkamers waar Deroose zo van houdt. In de zomer worden in de kleine tuintjes snijbloemen en kruiden gekweekt. Paul Deroose: "Mijn echtgenote, die ook de moestuin onder haar hoede heeft, kweekt er onder meer calendula, echinacea, zinnia's, dahlia's, gladiolen, cosmos en reukerwt." Tegen de muur achterin de tuin staan behalve een vijgenboom (die jaarlijks garant staat voor een royale oogst) ook een druivelaar Boscoops Glorie, een Ceanothus thyrsiflorus en klimrozelaars als Constance Spry, Gloire de Dijon, New Dawn en Sanders White.

SYMMETRISCH GEPLAATSTE STRUIKEN EN

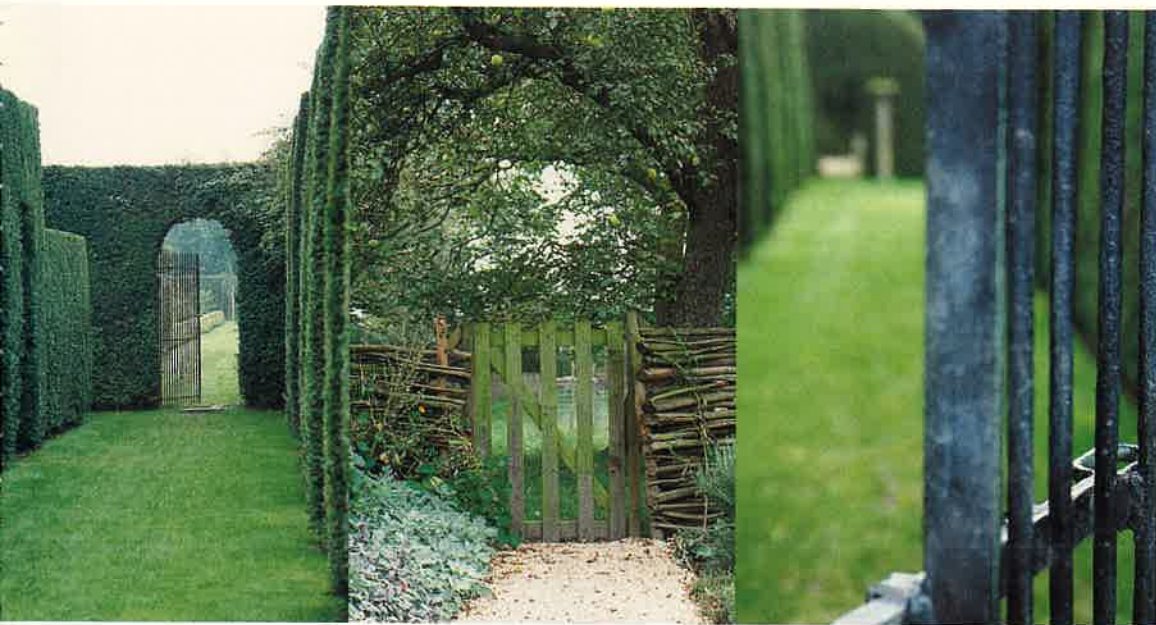

De aan het huis grenzende 'terrastuin', negen bij vijftien meter groot, is bedekt met beige grind. De 'gravel garden' wordt omzoomd door hortensia's (*Hydrangea macrophylla*), karmozijnbes (*Phytolacca americana*) en zomerse potplanten als lelies (*Lilium regale*) en Abessijnse zwaardlelie (*Acidanthera bicolor*), "heerlijk geurende planten, die je door ze in potten te kweken precies daar kunt plaatsen waar je er optimaal van kunt genieten." Ook niet-winterharde planten die in een kleine serre overwinteren, worden in de zomer in deze terrastuin geplaatst, net als de kleinbloemige viooltjes, die uitzaaïen tussen het grind op de plaats waar ze bloeien, en het jaar erop opnieuw in potten worden geplant.

HAGEN ZORGEN VOOR RUST EN RITME

Verder wilde ik een tuin waarin kinderen zouden kunnen spelen en waar ik groente zou kunnen verbouwen. Ik wilde een tuin die mooi zou ogen én een wandelroute. Ik vind het niet leuk als je vanaf een terras van links naar rechts kijkt en dan alles hebt gezien. Ik hou van tuinkamers.” Dat hij veel in zijn tuin klein aanplantte, vindt Deroose niet meer dan vanzelfsprekend. “Natuurlijk, er worden in de handel volgroeide planten en bomen aangeboden; dat is eigen aan de welvaart. Maar dan mis je toch echt een deel van het genot. Het is alsof je wel een kind wilt, maar dat niet wilt zien opgroeien. Een tuin aanleggen is een bevestiging dat je ergens wilt blijven.” Gevoel voor tuinen moet je eigenlijk van huis uit meekrijgen, zegt Deroose. “Wij hadden een bloemisterij. Mijn vader was tuinman en ook mijn beide grootvaders zaten in de tuinen. Ik weet niet beter dan dat ik omgeven was door planten, dat ik de seizoenen koesterde. Een tuin maken is voor mij ook voor een deel kind blijven. Ervaringen bestendigen uit je kindertijd en die weer doorgeven aan je eigen kroost. Alleen daarom al heb ik bijvoorbeeld kippen genomen. De sensatie van een kloek met kuikens wilde ik mijn kinderen niet onthouden.” ►

Het ijzeren hek geeft toegang tot een 'collectietuin' die omstreeks 1991 werd aangelegd op een aanpalend perceel. Deroose: "Daar staan hoofdzakelijk oude rozen, pioenen, zeldzame struiken en planten die ik wil leren kennen. Het dient een beetje als proeftuin. Wanneer hier in juni de rozen bloeien, ruik je de heerlijke geur die zo eigen is aan die oude soorten." Het rudimentaire houten hekje in de zelfgebouwde wand van gevlochten wilgentenen geeft vanuit de moestuin toegang tot de oude boomgaard.

“ALS MIJN ONTWERPEN AL HERKENBAAR ZIJN, IS HET VANWEGE HUN EENVOUD”

Het is moeilijk eenzelfde verbondenheid te voelen met een tuin, als je bent opgegroeid op een flat, stelt Deroose. Je kunt je dan immers minder beroepen op ervaringen uit je jeugd. Als tuinarchitect ziet hij daarin voor zichzelf een taak weggelegd. "Ik zoek altijd in samenspraak met de bewoners naar een tuin die bij hen past. Bij sommige mensen liggen de publicaties op tafel als ik langskom en dan wijzen ze precies aan welke tuin ze willen. Daar kan ik niet zo veel mee. Een tuin is pas geslaagd als hij echt past bij de bewoners. Je moet nooit een bepaalde tuin aanleggen omdat in de bladen staat dat hij begerlijk is. Niet pretenderen dat je groene vingers hebt, terwijl je het liefst alleen maar ligt te lezen. Dan kun je beter een prachtige tuin maken met wat mooie bomen en een gazon."

Weet Paul Deroose wel een stempel te drukken op de tuinen die hij ontwerpt? "Als mijn ontwerpen al herkenbaar zijn, is het vanwege hun eenvoud. Ik vind dat als je mensen bijstaat in het creëren van een tuin, je in het eindresultaat niet zelf moet willen figureren. Ik heb geen enkele behoefte op welke manier dan ook een 'handtekening' te zetten. Met tuinen ga ik ook geen experimenten aan zoals architecten in de jaren zeventig en tachtig wel eens deden met woningen. U kent ze vast wel, die huizen die men nu aan de straatstenen niet meer kwijtraakt. Ik vind dat een tuin een blijvende meerwaarde moet hebben. Een ontwerp kost toch vaak zeven tot twaalf procent van de grondprijs – een beetje afhankelijk van wat er allemaal met de tuin moet gebeuren – en dat mag geen weggegooid geld zijn." Laat je niet meeslepen door wat op anderen indruk zou kunnen maken, houdt hij zijn opdrachtgevers altijd voor. Deroose: "Dat gebeurt veel, en dat verwondert me. We hebben tenslotte nog nooit een tijd van zo'n grote vrijheid meegemaakt. En toch laten mensen zich verknechten en kneden. Ik denk dan vaak aan dat grappige lied van het Simplisties Verbond: 'Wees jezelf broeder, wees jezelf, wees alleen jezelf'." ▶

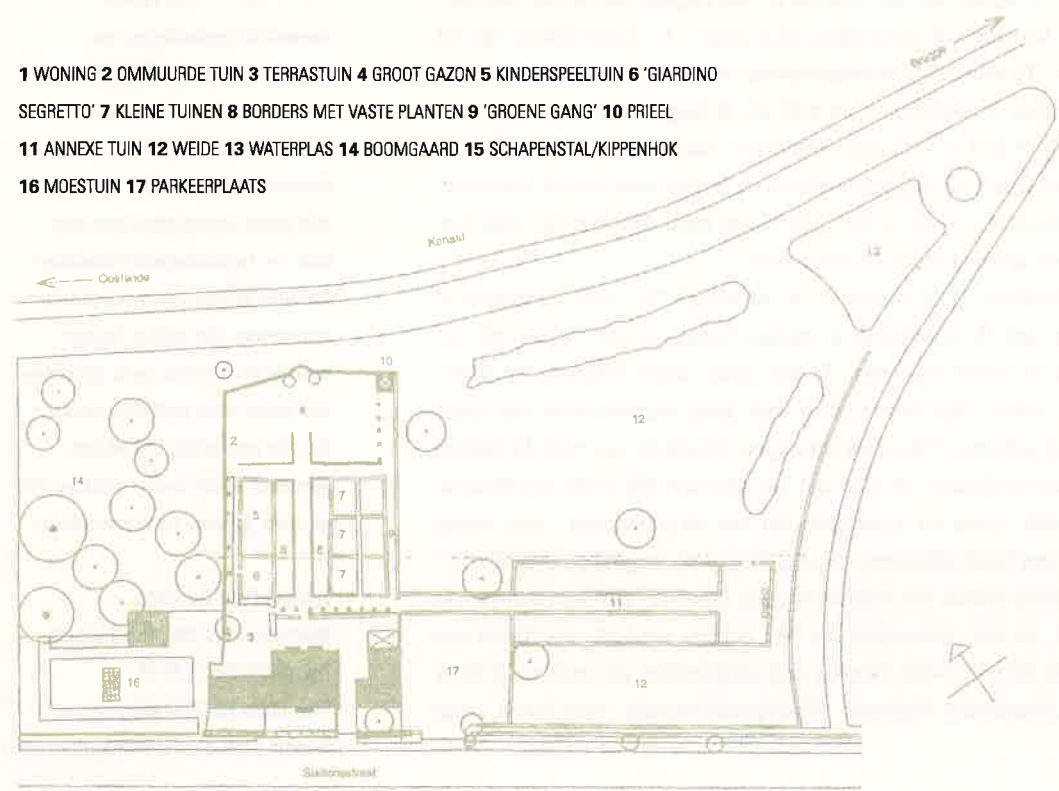
PAUL DEROOSE (1945)
studeerde landschaps- en
tuinarchitectuur in België en
architectuur, stedenbouw en
landschapsarchitectuur in
Denemarken. In 1971 begon hij
zijn eigen ontwerpbureau voor
tuin- en landschapsarchitectuur.
Deroose en zijn drie medewerkers
ontwerpen niet alleen tuinen
voor particulieren, maar genieten
ook faam in de publieke sector.
Zij zijn veelvuldig betrokken
geweest bij de (her)inrichting van
pleinen, parken en woonwijken.

Bureau Paul Deroose
Stationsstraat 166, 490 Jabbeke
Tel. (0032) 50 81 23 97
Fax (0032) 50 81 24 60
E-mail: paul.deroose@pandora.be

BIJNA AAIBAAR OGEN ZE, DE BOLVORMIGE BUXUSSEN IN DE TUIN VAN PAUL DEROOSE

1 WONING 2 OMMUURDE TUIN 3 TERRASTUIN 4 GROOT GAZON 5 KINDERSPEELTUIN 6 'GIARDINO SEGRETO' 7 KLEINE TUINEN 8 BORDERS MET VASTE PLANTEN 9 'GROENE GANG' 10 PRIEEL
11 ANNEXE TUIN 12 WEIDE 13 WATERPLAS 14 BOOMGAARD 15 SCHAPENSTAL/KIPPENHOK
16 MOESTUIN 17 PARKEERPLAATS

De middenas van de tuin wordt geflankeerd door gemengde bloemenborders die zijn afgezoomd met *Buxus sempervirens suffruticosa*, de kleinste buxussoort. In Vlaanderen wordt deze soort ook wel randpalm genoemd, omdat hij van oudsher wordt gebruikt om bloembedden te omranden. De grote bolvormige *Buxussen sempervirens* benadrukken de diepte van het perspectief.

Het monumentale beeld uit 1896, wellicht de mythologische figuur Hermes, kreeg Deroose ooit van een van zijn opdrachtgevers, die het niet meer vond passen in zijn eigen tuin. "Ik moest het voor hem verkopen, maar ik ben niet zo'n handelaar. Zo is het hier beland."